

1. **1** • Ird at a kovetkezo egyenletet elsorendu DE rendszerre! $\frac{d}{dt} \begin{pmatrix} y \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} v \\ 2yv \end{pmatrix}$

5

$$y'' = 2yy'$$

2 • Oldd meg!

2

$$y \frac{dy}{dt} = \frac{1}{2} t^2 + C_2 t + C_1$$

$$y'' = 1, \quad y(0) = 3, \quad y'(0) = 6, \quad 3 + 6t + \frac{1}{2} t^2 = y$$

$$y'' = 1, \quad y(0) = 3, \quad y(2) = 6, \quad 3 + \frac{1}{2} t - \frac{1}{2} t^2 = y$$

6

2. Alkalmazd az Euler, illetve a Heun modszert a kovetkezo DE-re $\Delta x = 0.1$ lepeskozzel az $y(2) = 3$ kezdeti feltetel mellett!

3
3

$$y(2,1) = 3 + (2 - 2^2 \cdot 3) \cdot 0,1 = 2$$

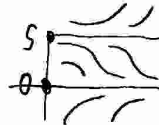
$$y' = f(x,y) = x - x^2 y; \quad y(2,1) = 3 + \frac{1}{2} (-10 + (2,1 - 2,1^2 \cdot 2)) \cdot 0,1$$

Mit josalnak ezek a modszerek $y(2.1)$ -re?

$$3. y' = y^2 - 5y, \quad f' = 2y - 5$$

$$y_1 = 0, \quad \Delta y' = -5 \Delta y$$

$$y_2 = 5, \quad \Delta y' = 5 \Delta y$$

6

1 Keresd meg a DE fixpontjait!

2 Ird fel a fixpontok koruli linearizalt kozelito DE-t!

1 Ha $y(0) = 0$, mennyi

$$\lim_{x \rightarrow \infty} y(x) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} y(x) = 0$$

2 Vazold a DE megoldasgorbeit!

$$J_{AC} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ y_2 - 2 & y_1 - 3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$$

6

4. 2 fixpont: $\begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix}$

$$\frac{d}{dt} \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} y_2 - 1 \\ (y_1 - 3)(y_2 - 2) \end{pmatrix}$$

Keresd meg a DE fixpontjat!

2+2 Ird fel a fixpont koruli linearizalt kozelito DE-t!

$$y = C_1 e^t \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} + C_2 e^{4t} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = -2 e^t \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} + 6 \cdot e^{4t} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

6

$$5. \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 4 \end{pmatrix} \quad 1: \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad 4: \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} y_1' \\ y_2' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} y_1 + 3y_2 \\ 4y_2 \end{pmatrix} = A \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} y_1(0) \\ y_2(0) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 4 \\ 6 \end{pmatrix}$$

3 Keresd meg A sajatertekeit es sajatvektorait!

1 Ird fel a DE altalanos megoldasat!

1 Ird fel a DE partikularis megoldasat!

2+3

6. Ird fel a kovetkezo Lagrange fuggvenyekhez tartozo Euler-Lagrange egyenlet(ek)et!

$$\frac{d}{dx} y_2' - (-y_2^4) = 0$$

5

$$\frac{d}{dx} (2y_1') - (-4y_1^3) = 0$$

$$L = (y_1')^2 - y_1^4, \quad M = y_1' y_2' - y_1 y_2^4$$

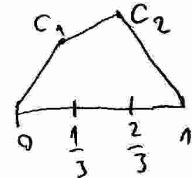
$$\frac{d}{dx} y_1' - (-y_1 \cdot 4y_2^3) = 0$$

7. Legyen adott az $S[u] = \int_0^1 (y'(x))^2 + (1-x)(y(x))^2 dx$ funkcional a $[0,1]$ -en értelmezett es a vegpontokban eltuno fuggvenyek H teren. Legyen V a $[0,3]$ -en értelmezett, a vegpontokban eltuno es a $[0,1/3]$, $[1/3,2/3]$, $[2/3,1]$ intervallumokon affin folytonos fuggvenyek tere. Legyen ϕ_1 es ϕ_2 ennek e ternek egy bazisa, ahol $\phi_1(1/3) = \phi_2(2/3) = 1$ es $\phi_2(1/3) = \phi_1(2/3) = 0$. Legyen $u_h = c_1 \phi_1 + c_2 \phi_2$. Szamitsd ki az $S[u_h] = s(c_1, c_2)$ ketváltozos fuggvenyt! (Az $(1-x)y(x)$ -os tag kiszamitasara az integralban hasznalj valamilyen kozelito modszert es add is meg a modszer nevet!)

6

3+3

$$S = \left(\frac{c_1}{1/3}\right)^2 \cdot \frac{1}{3} + \left(\frac{c_2 - c_1}{1/3}\right)^2 \cdot \frac{1}{3} + \left(\frac{-c_2}{1/3}\right)^2 \cdot \frac{1}{3} + \frac{1}{2} \left[(1-0) \cdot 0^2 + (1-\frac{1}{3}) \cdot c_1^2 \right] \cdot \frac{1}{3} + \frac{1}{2} \left[(1-\frac{1}{3}) \cdot c_1^2 + (1-\frac{2}{3}) \cdot c_2^2 \right] \cdot \frac{1}{3} + \frac{1}{2} \left[(1-\frac{2}{3}) \cdot c_2^2 + (1-1) \cdot 0^2 \right] \cdot \frac{1}{3}$$

Anal. III. PZh2.

$$y = C_1 e^{4t} + C_2 e^{-4t} \quad C_1 + C_2 = 1 \quad C_1 = \frac{3}{4} \quad y = \frac{3}{4} e^{4t} + \frac{1}{4} e^{-4t}$$

$$y' = 4C_1 e^{4t} - 4C_2 e^{-4t} \quad 4C_1 - 4C_2 = 2 \quad C_1 = \frac{1}{4}$$

5

1.2 (a) Oldd meg: $y'' - 16y = 0$, $y(0) = 1$, $y'(0) = 2$.

3 (b) Oldd meg az allando varialasanak a modszerével: $y' - y = e^{-3t} + 1$.

$$y = C \cdot e^t \quad C' e^t = e^{-3t} + 1$$

$$C' = e^{-4t} + e^{-t}$$

$$C = -\frac{1}{4} e^{-4t} - e^{-t} + K$$

$$y = K e^t - \frac{1}{4} e^{-3t} + 1$$

$$G = \begin{cases} 0 & t < 0 \\ e^{-t} & t > 0 \end{cases}$$

$$y = \int_{-\infty}^t e^{-(t-\tau)} f(\tau) d\tau$$

5

2.3 (a) Oldd meg a $G' + G = \delta$ egyenletet, ha $G(t) = 0$ negativ t -kre!

2 (b) Ird fel G segitsegevel az $y' + y = f(t)$ egyenlet megoldasat, ha $y(t) = f(t) = 0$ negativ t -kre!

3. $y'' - 16y = 15$, $y(0) = 4$, $y'(0) = 2$ $Y(s) = \frac{1}{s^2 - 16} (4s + 2 + \frac{15}{s})$

2 (a) Szamold ki $y(t)$ -nek az $Y(s)$ Laplace transzformaltjat!

2 (b) Szamold ki $Y(s)$ parcialis tort felbontasat! $= \frac{A}{s-4} + \frac{B}{s+4} + \frac{C}{s}$

2 (c) Mennyi $y(t)$? $A e^{4t} + B e^{-4t} + C$

4.2 (a) Szamitsd ki a Laplace tr. definicioja alapján: $\mathcal{L}(e^{3-2t}) = \frac{e^3}{s+2}$

2 (b) Szamitsd ki a Laplace tr. definicioja alapján: $\mathcal{L}(H(-t+4)) = \int_0^4 e^{-st} = \frac{e^{-st}}{-s} + \frac{1}{s}$

2 (c) • Szamold ki az $f(t) = 4$ es a $g(t) = 5$ fuggvények $h = f * g$ konvoluciojat! $= 20 \cdot t$
 • Mennyi $\mathcal{L}(f(t))\mathcal{L}(g(t)) - \mathcal{L}(h(t))$? $= 0$

5.2 (a) Oldd meg! $y'' + 9y = 0$, $y(0) = 0$, $y'(0) = 1$.

$$G(t) = \begin{cases} 0 & t < 0 \\ \frac{1}{3} \sin(3t) & t > 0 \end{cases}$$

3 (b) Oldd meg! $G'' + 9G = \delta$, es $G(t) = 0$ negativ t -kre.

(c) Ird fel G segitsegevel az $y'' + 9y = f(t)$ egyenlet megoldasat, ha $y(t) = f(t) = 0$ negativ t -kre!

6.2 (a) Mennyi a $v = (2-i, 4+i)^T$ es a $w = (4i, i)^T$ vektorok belso szorzata? $= -3 + 12i$

2 (b) Legyen $f_1 = (\sin(45^\circ), i \cos(45^\circ))^T$, $f_2 = (\cos(45^\circ), z)^T$ egy ortonormalt bazis. Mennyi z ? $= -\frac{i}{\sqrt{2}}$

2 (c) A $v = (2, 4)^T$ vektor kifejezhető az f -ek linearis $\alpha f_1 + \beta f_2$ kombinaciojakent! Mennyi β ? $= \sqrt{2} + 2\sqrt{2}i$

7.2 (a) Legyen $f(x) = H(-x) = \sum_{n \in \mathbb{Z}} \hat{f}_n \frac{e^{inx}}{\sqrt{2\pi}}$, ha $x \in (-\pi, \pi)$ Mennyi \hat{f}_{-4} ? $= 0$

(b) Legyen

$$\phi(0, x) = \sum_{n \in \mathbb{Z}} \hat{f}_n \frac{e^{inx}}{\sqrt{2\pi}}, \quad \phi(t, x) = \sum_{n \in \mathbb{Z}} d_n(t) \frac{e^{inx}}{\sqrt{2\pi}}, \quad \partial_t \phi(t, x) = \frac{1}{3} \partial_{xx}^2 \phi(t, x).$$

2 • Ird fel a $d_n(t)$ fuggvényekre vonatkozó közönséges DE-ket (kezdeti feltetellel együtt)!

2 • Mennyi $d_{-4}(t)$? $= 0$

$$d_n'(t) = -\frac{1}{3} n^2 \cdot d_n(t)$$